

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
«Esil University» мекемесі

«Бекітемін»

Esil University Ректоры

А.А.Таубаев

2024 ж.

6B04102 «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша
«Экономиканы мемлекеттік реттеу», «Мемлекеттік қызметті ұйымдастыру»,
«Мемлекет және бизнес» пәндері бойынша білім алушыларды қорытынды
аттестаттаудың кешенді емтихан
БАҒДАРЛАМАСЫ

Астана
2024

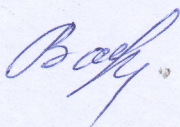
Кешенді емтихан (қорытынды аттестаттау) бағдарламасы 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты негізінде және ББ 6B04102 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» бойынша «Экономиканы мемлекеттік реттеу», «Мемлекеттік қызметті ұйымдастыру», «Мемлекет және бизнес» пәндері бойынша бойынша модульдік білім беру бағдарламалары негізінде әзірленді.

Кешенді емтихан (қорытынды аттестация) бағдарламасын дайындаған:
Череева Б.Т. - PhD докторы, «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасының жетекшісі,
Оразбаева К.Н. - т.ғ.д., профессор
Тансыкбаева Г.Ө. - магистр, аға оқытушы

Кешенді емтихан (қорытынды аттестация) бағдарламасын «Менеджмент» кафедрасының отырысында талқыланды

Хаттама № « 5 » 20.12. 202³ж.

«Менеджмент» кафедрасының
меңгерушісі

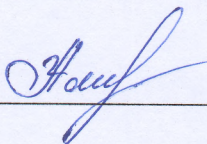

Валиева С.Н.

Кешенді емтиханның (қорытынды аттестация) бағдарламасы «Бизнес және басқару» факультетінің Кеңесі отырысында мақұлданған

Хаттама № « 5 » 25.12. 202³ж.

Төраға
э.ғ.к., доцент

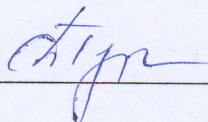

Алина Г.Б.

Кешенді емтиханның (қорытынды аттестация) бағдарламасы Esil University Ғылыми-әдістемелік кеңесінің отырысында келісілді

Хаттама № « 6 » 19.01. 202⁴ж.

Төраға
э.ғ.д., профессор

Турекулова Д.М.

Кешенді емтиханның (қорытынды аттестация) бағдарламасы Esil University Ғылыми кеңесінің отырысында бекітілді

Хаттама № « 8 » 28.02. 202⁴ж.

КІРІСПЕ

Кешенді емтихан Университет түлектерін қорытынды аттестаттау шеңберінде өткізіледі, бұл кәсіби міндеттерді шешуге теориялық дайындықты, кәсіби қызметтің негізгі түрлеріне дайындықты анықтауға және бағалауға мүмкіндік береді. Кешенді емтихан жалпы кәсіптік және арнайы даярлық пәндері бойынша негізгі және практикалық маңызды сұрақтарды қамтиды. Бағдарлама студенттерді кешенді емтиханға дайындауға арналған. Бағдарламаға 6В04102 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының базалық және бейіндік пәндері «Экономиканы мемлекеттік реттеу», «Мемлекеттік қызметті ұйымдастыру», «Мемлекет және бизнес» бойынша негізгі бөлімдер енгізілген.

«ЭКОНОМИКАНЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ» пәннің қысқаша сипаттамасы

Экономиканы мемлекеттік реттеудің теориялық аспектілері.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық жүйелердің типологиясы және басқарудың негізгі модельдері. Мемлекеттің экономикаға араласуының объективті қажеттілігі. Мемлекеттік реттеудің әртүрлі модельдері. Мемлекеттік реттеудің классикалық моделі. Нарықтық экономикаға белсенді мемлекеттік араласу моделі. Мемлекеттік реттеу туралы заманауи неоконсервативті тұжырымдама.

"Мемлекеттік реттеу" ұғымының анықтамасы. Мемлекеттің экономикалық өмірге араласуының шекаралары. "Нарықтың құлдырауы" және "мемлекеттің құлдырауы". ГРЭ субъектілері мен объектілері, олардың әлеуметтік-экономикалық және экономикалық мүдделері.

ЭМР әдіснамасының түсінігі және оның негізгі элементтері.

Мемлекеттік реттеу тұжырымдамасын әзірлеу. Мақсат қою бәсекелес және қолдаушы мақсаттар. Әлеуметтік-экономикалық дамудың маңызды басымдықтарын анықтау. Экономиканы мемлекеттік реттеу жүйесін қалыптастыру қағидаттарын әзірлеу, қойылған мақсаттарды іске асыру үшін құралдарды таңдау.

Мемлекеттік реттеу нысандарының жалпы сипаттамасы.

Мемлекеттік реттеуді ұйымдастыру тетігін қалыптастыру. Мемлекеттің дәстүрлі және жаңа экономикалық функциялары. Әкімшілік-құқықтық реттеу. Экономикалық реттеу. Экономикаға Мемлекеттік әсер етудің тікелей және жанама нысаны арасындағы байланысты анықтайтын шарттар. Мемлекеттік реттеудің әдістері мен құралдары. Қазақстандағы мемлекеттік экономикалық билік жүйесі. Кәсіпкерлік пен бизнесті мемлекеттік қолдауды ұйымдық-құқықтық қамтамасыз ету. Мемлекеттік кәсіпкерлікті дамытудың мәні мен жалпы ерекшеліктері.

Мемлекеттік реттеудің негізгі әдістері ретінде болжау және стратегиялық жоспарлау.

Мемлекеттік реттеудің заманауи әдістері: ғылыми болжау, жоспарлау, бағдарламалау. Болжамдардың негізгі түрлері. Болжау принциптері: кешенділік, ғылыми негізділік, балама, фокус. Болжау әдістері. Ұлттық экономикалық жоспарлаудың мәні мен негізгі мақсаттары. Жоспарлау түрлері: Директивті және индикативті. Жоспарлау принциптері. Экономикалық бағдарламалау. Мемлекеттік бағдарламаларды іске асырудың мақсаттары, мерзімдері, сипаты, тәсілдері.

Экономиканы реттеудің қаржылық-бюджеттік әдістері

Фискалдық саясат қаржылық-бюджеттік реттеудің негізі ретінде: мақсаттары мен негізгі құралдары. Мемлекеттік бюджет-мемлекеттің экономиканы қаржылық реттеуінің негізі. Бюджеттік жүйені құру принциптері: ашықтық, ғылыми, толықтығы, атаулылығы. Мемлекеттік бюджеттің функциялары. Салық жүйесі мемлекеттік экономикалық саясат әдісі ретінде. Салық жүйесін құру принциптері, негізгі құралдар: салық жеңілдіктері, салық несиелері, жеделдетілген амортизация. Бюджет тапшылығы және мемлекеттік қарыз-экономиканы реттеу құралы ретінде. Қазақстан Республикасындағы қаржы саясатының ерекшеліктері.

Экономиканы ақша-кредитпен реттеудің негізгі тетіктері

Ақша-кредитті реттеудің теориялық негіздері. Ақша-кредитті реттеудің неоклассикалық және кейнсиандық модельдері. Монетаристік ақша теориясы.

Ақша-кредитті реттеу мақсаттары. Орталық банктің Монетарлық саясатты жүргізу

жөніндегі функциялары. Классикалық монетарлық құралдар: ашық нарықтағы операциялар, пайыздық мөлшерлеме саясаты, міндетті резервтерді реттеу.

Дамудың әртүрлі кезеңдеріндегі ҚР-дағы ақша-кредит саясатының ерекшелігі.

Экономикалық өсу: оны қамтамасыз етудің негізгі факторлары мен мемлекеттік шаралары.

Мақсаттары, экономикалық өсу түрлері, оның факторлары. Экономикалық өсу және қоршаған орта. Тұрақты экономикалық өсу және тұрақты экономикалық даму тұжырымдамалары. Экономикалық өсу модельдері. Экономикалық даму факторы ретінде адами капиталдың қазіргі жағдайында өсуі. Экономикалық өсуді қамтамасыз ету жөніндегі мемлекеттік қызметтің негізгі бағыттары. Өндіріс тиімділігінің көрсеткіштері.

Ғылыми - техникалық прогрестің бағыттары және оны жеделдетудегі мемлекеттің рөлі.

Ғылыми-техникалық прогресс қазіргі дамудың факторы ретінде. Ақпараттық-телекоммуникациялық революция жағдайындағы ұлттық мемлекеттердің даму ерекшеліктері. Ақпараттық технологиялардың экономиканың адами факторына әсері. Ғылыми-техникалық инновациялық саясатты қалыптастыру. Постиндустриалды қоғамның қалыптасуындағы іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулердің рөлі ҒЗТКЖ-ны қаржыландыру шарттары мен көздері. Қазақстан Республикасы даму институттарының индустриялық-инновациялық стратегияны іске асырудағы рөлі венчурлік кәсіпкерлікті ұйымдастыру мен дамытуды ынталандыру.

Құрылымдық құрылымды қалыптастыру және жүзеге асыру механизмдері мемлекеттің өнеркәсіптік және инвестициялық саясаты

Постиндустриалды типтегі экономика құрылымы. Мемлекеттің құрылымдық саясаты және оның негізгі параметрлері: көбею пропорцияларын реттеу, "сала - моторларды" анықтау. Экономиканы қайта құрылымдауды жүзеге асырудағы мемлекеттік реттеу шаралары.

Белсенді өнеркәсіптік саясатты қалыптастыру қажеттілігі. Ұзақ мерзімді перспективада өнеркәсіптік саясаттың принциптері, мақсаттары мен негізгі міндеттері. Өнеркәсіптік саясаттың түрлері. ҚР-да өнеркәсіпті қолдаудың жалпы және селективті әдістері.

Инвестициялық саланың құрылымдық және өнеркәсіптік саясаттағы рөлі инвестициялау субъектілері мен объектілері. Инвестициялардың негізгі көздері. Инвестициялық қызметті мемлекеттік реттеу нысандары инвестициялық бағдарламалар, мемлекеттік инвестицияларды тікелей басқару. Инвестициялық салаға әсер ету нысандары: салық жүйесі, қаржылық көмек, несие, амортизациялық саясат және басқалар.

Аграрлық саланы мемлекеттік реттеу.

Ұлттық экономикадағы аграрлық өндірістің ерекшелігі. Елдің экономикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі аграрлық саланың рөлі. Агроөнеркәсіптік кешенде орнықты өсімін молайтуды қамтамасыз ету жөніндегі мемлекеттің негізгі функциялары. Ауыл шаруашылығы өндірушілерін мемлекеттік қолдаудың негізгі нысандары: ауыл шаруашылығы өнімдеріне сұраныс пен ұсынысқа әсер ету. Мемлекеттік аграрлық саясат шаралары. Агробизнесті қалыптастыру. Қазақстан Республикасында аграрлық өндірісті ынталандыратын ұлттық бағдарламалар. Аграрлық кластерлер.

Бәсекелестік ортаны қалыптастыру және монополияға қарсы реттеу.

Постиндустриалды экономикаға көшудің маңызды шарты ретінде бәсекелестік ортаны қалыптастыру қажеттілігі. Монополияға қарсы саясат: мазмұны, түрлері, әсер ету әдістері. Жосықсыз бәсекелестік түрлері және тұтынушылардың құқықтарын қорғау. ҚР-

дағы монополияға қарсы реттеу органдарының құрылымы.

Кәсіпкерлік қызметтің әртүрлі нысандарын дамыту және қолдау. Мемлекет бәсекелестік ортаны қамтамасыз етудің кепілі болып табылады. Қазіргі жағдайда кәсіпкерлікті ынталандырудың нормативтік-құқықтық аспектілері.

параметрлер: репродуктивті пропорцияларды реттеу, "сала - моторларды" анықтау. Экономиканы қайта құрылымдауды жүзеге асырудағы мемлекеттік реттеу шаралары.

Белсенді өнеркәсіптік саясатты қалыптастыру қажеттілігі. Ұзақ мерзімді перспективада өнеркәсіптік саясаттың принциптері, мақсаттары мен негізгі міндеттері. Өнеркәсіптік саясаттың түрлері. ҚР-да өнеркәсіпті қолдаудың жалпы және селективті әдістері.

Инвестициялық саланың құрылымдық және өнеркәсіптік саясаттағы рөлі инвестициялау субъектілері мен объектілері. Инвестициялардың негізгі көздері. Инвестициялық қызметті мемлекеттік реттеу нысандары инвестициялық бағдарламалар, мемлекеттік инвестицияларды тікелей басқару. Инвестициялық салаға әсер ету нысандары: салық жүйесі, қаржылық көмек, несие, амортизациялық саясат және басқалар.

Жұмыспен қамтуды және халықты әлеуметтік қорғауды мемлекеттік реттеу

Жұмыспен қамтудың әлеуметтік-экономикалық мәні, құрылымы мен принциптері. Еңбек нарығы, субъектілер мен объектілер, оны реттеу механизмі. Мемлекеттік Жұмыспен қамту саясаты. Белсенді және пассивті модельдер.

Әлеуметтік саясаттың теориялық аспектілері. Кірістерді бөлудегі теңсіздік мәселелері. Қазіргі нарықтық экономикадағы әлеуметтік басымдықтар. Адами капиталды қалыптастырудағы мемлекеттің рөлі. Экономикалық өсу мен әлеуметтік саланың дамуы арасындағы байланыс. Денсаулық сақтау және білім беру саласындағы мемлекеттік реттеу. ҚР-дағы әлеуметтік саясаттың ерекшеліктері. Экологиялық реттеу жөніндегі мемлекеттік шаралар жүйесі

Өндіріс пен биологиялық орта арасындағы қатынастардың жаңа жүйесі. Экономикалық қызметтің өндірісі және сыртқы әсерлері. Теріс сыртқы және экологиялық тепе-теңдік. Табиғатты пайдалануды реттеудегі мемлекеттің рөлі. Экологиялық реттеу принциптері. Табиғи ресурстарды пайдалануды экономикалық және Әкімшілік реттеу. Мемлекеттің табиғатты қорғау қызметі. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі халықаралық және ұлттық бағдарламалар.

Экологиялық мәселелерді шешудегі ҚР мемлекеттік саясаты.

Мемлекеттің сыртқы экономикалық қызметін реттеу. Мемлекеттің сыртқы экономикалық қызметінің мәні мен негізгі бағыттары. Сыртқы сауда саясатының мақсаттары. Еркін сауда және протекционизм саясатын салыстырмалы талдау.

Сыртқы сауда мен валюта бағамына ықпал етудің рөлі. ДСҰ-ға кіруге дайындық жағдайында экспорттық-импорттық реттеу. Сыртқы экономикалық қызметті реттеудің негізгі құралдары. Тарифтік және тарифтік емес реттеу. Сыртқы экономикалық қызметтің заңнамалық және құқықтық аспектілері.

Жаһандану жағдайындағы Қазақстанның сыртқы экономикалық қызметінің басымдықтары мен перспективалары.

Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық дамуын мемлекеттік реттеу.

Өңірлер экономикасының жұмыс істеуінің теориялық және әдіснамалық негіздері. Өңірлердің өндірістік-ресурстық әлеуетінің негізгі элементтерінің сипаттамасы, олардың ерекшелігін анықтайтын факторлар. Аймақтық саясат. Аймақтық нарықтарды басқару. Инвестициялық саясаттың аймақтық аспектілері. Өңірлердің әлеуметтік дамуы реттеудің экономикалық әдістері мен құралдарын аймақтандырудың негізгі мақсаты ретінде. Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық даму бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру.

Орталық пен Қазақстан Республикасы өңірлерінің мүдделерін оңтайлы үйлестіру тетіктері.

«Экономиканы мемлекеттік реттеу»
пәні бойынша емтихан сұрақтары

1. Нарықтық экономиканың қалыптасуы мен дамуындағы мемлекеттің рөлі
2. Экономиканы мемлекеттік реттеу объектілері
3. ЭМР субъектілері, олардың әлеуметтік-экономикалық және экономикалық мүдделері
4. ЭМР принциптері
5. ЭМР негізгі механизмдері мен әдістері
6. Экономиканы реттеуді ұйымдастырудың теориялық негіздері.
7. Экономиканы басқару органдарының жүйесі.
8. Шаруашылық тетіктегі мемлекеттік реттеу деңгейлері.
9. Өтпелі экономика: оның түрлері, сипаттамалары.
10. Өтпелі экономика модельдерінің жүйесі.
11. Экономикалық өсу, оның түрлері мен көрсеткіштері.
12. Реттеудегі экономикалық өсу факторларын есепке алу.
13. Экономикалық құрылым және құрылымдық саясат.
14. Ұлттық экономиканың әлеуметтік-экономикалық динамикасын болжау.
15. Ұлттық экономиканың әлеуметтік-экономикалық дамуын жоспарлау.
16. Мемлекеттік ғылыми-техникалық саясаттың мәні мен мақсаттары.
17. Ғылыми-техникалық саясатты іске асыру құралдары.
18. Мемлекеттің индустриялық-инновациялық стратегиясының негізгі бағыттары
19. Жұмыспен қамту саясатының мәні, оның ҚР-дағы негізгі бағыттары.
20. Еңбек нарығын қалыптастыру процесі және оны дамытуға мемлекеттік көзқарас.
21. ҚР Халықты жұмыспен қамту бағдарламасын іске асырудың негізгі бағыттары мен тетігі.
22. ҚР нарықтық экономикасы жағдайында халықты әлеуметтік қорғау.
23. ҚР-да әлеуметтік қамсыздандыру жүйесін жетілдіру.
24. Әлеуметтік қорғау жүйесінің негізгі элементтері, олардың ҚР-дағы қазіргі жағдайы.
25. Инвестициялар және күрделі салымдар ұғымы
26. Мемлекеттің инвестициялық саясатының негізгі міндеттері
27. Инвестицияларды мемлекеттік реттеудің негізгі бағыттары.
28. Инвестициялар және күрделі салымдар ұғымы
29. Мемлекеттің инвестициялық саясатының негізгі міндеттері
30. Инвестицияларды мемлекеттік реттеудің негізгі бағыттары
31. Мемлекеттік бюджеттің экономикалық мәні мен рөлі.
32. Мемлекеттік бюджеттің кірістері мен шығыстарының құрамы мен құрылымы.
33. Бюджеттің тепе-теңдігі.
34. Мемлекеттің ақша-кредит саясатының мәні, мақсаттары мен міндеттері.
35. Мемлекеттік ақша-несие саясатының құралдары.
36. Ынталандырушы және тежеуші монетарлық саясат.
37. Экономиканы реттеуге өңірлік көзқарастың мәні мен алғышарттары.
38. Нарықтық экономика жағдайында мемлекеттің аймақтық саясатын қалыптастырудың міндеттері мен принциптері.
39. Аймақтық дамуды стратегиялық жоспарлаудың әдістемесі мен мәселелері.
40. Қазіргі заманның жаһандық экологиялық және экономикалық мәселелері, олардың Қазақстандағы ерекшеліктері.

41. Табиғатты ұтымды пайдалану принциптері.
42. Табиғи ресурстарды пайдалануды экономикалық және Әкімшілік реттеу.
43. Елдің сыртқы экономикалық саясатының мақсаттары мен мазмұны.
44. ҚР Сыртқы экономикалық байланыстарының негізгі бағыттары
45. Сыртқы экономикалық қызметті кедендік-тарифтік реттеу (СЭК).
46. Мемлекеттің сыртқы экономикалық қызметін реттеу.
47. Сыртқы сауда мен валюта бағамына ықпал етуді.
48. Жаһандану жағдайындағы Қазақстанның сыртқы экономикалық қызметінің басымдықтары мен перспективалары.
49. Өңірлер экономикасының жұмыс істеуінің теориялық және әдіснамалық негіздері.
50. Аймақтық саясат.

Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Бокенчин К. К., Бокенчина Л. К., Нургалиева А. Ш. Экономиканы мемлекеттік реттеу. Оқу құралы. Нұр-Сұлтан-2020-150с.
2. Жұмамбаев С.К. Адам ресурстарын басқару. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2020 –234 б.
3. Турекулова Д.М., Оразбаева К.Н., Батырбай Ж.А. Менеджмент. Оқу құралы, - Астана: ҚазЭҚХСУ, 2018. -374 б.
4. Дағдарысқа қарсы басқару оқу құралы Турекулова Д.М., К.Н. Оразбаева, Ж.Е.Нұрғалиева, А.И. Естурлиева –Нұр-Сұлтан; «Булатов А.Ж.», 2022, 232 б.
5. Смагулова Г. С. Мухтарова К.С. Аймақтық экономиканы басқару. ЭЖБ ЖМ оқу лабораториясы 2017 г.

Қосымша әдебиеттер:

- 1.Экономиканы мемлекеттік реттеу курсы бойынша практикум. Е. Б. Жатқанбаева. - Алматы: Қазақ университеті, 2020 -172 б.
2. Қазақстан Республикасының экономикалық реформалар стратегиясы. / Сұлтанова Б. К. - Алматы: ҚР Президенті жанындағы ҚСЗИ. 2015, 220б.
3. Дж.Ю. Стиглиц. Мемлекеттік сектордың экономикасы. М.: ММУ. -2015.
- 4.Осипов Е.М. әлеуметтік серіктестік институты Ресейдегі шағын бизнесті дамыту факторы ретінде. - М.: Мәскеу университетінің баспасы, 2014. -208с.

Нормативтік-құқықтық база:

- 1.Қазақстанның 2050 жылға дейінгі даму стратегиясы, Астана, 2012 ж.
- 2.Қазақстан Республикасын дамытудың 2025 жылға дейінгі стратегиялық жоспары
- 3.Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы No 375-V ҚРЗ Кодексі.
- 4.Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 04 маусымдағы No 579 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі инновациялық даму тұжырымдамасы.
5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 31 желтоқсандағы No 1497 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2015 - 2019 жылдарға арналған индустриялық-инновациялық даму тұжырымдамасы.
6. Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2022 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы

«МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІ ҰЙЫМДАСТЫРУ» пәннің қысқаша сипаттамасы

Мемлекеттік қызметті ұйымдастыру және жоспарлау

Мемлекеттік қызмет принциптері. Мемлекеттік қызметтің негізгі қағидаттарының тізбесі. Мемлекеттік қызмет жүйесінің бірлігі. Мемлекеттік қызметшілердің кәсібилігі мен құзыреттілігі.

Мемлекеттік қызметтің мәні, мақсаттары, міндеттері мен функциялары

Мемлекеттік қызметтің мәні мен мақсаттары. Мемлекеттік қызметтің негізгі міндеттері мен функциялары. Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органның функциялары.

Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері

Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органның функциялары. Мемлекеттік қызметтің тиімділігін арттыру бойынша әзірленген бағдарламалар. Мемлекеттік қызмет кадрларының жай-күйіне мониторинг жүргізу.

Мемлекеттік органдардың кадр қызметі

Кадрлық қызметтердің құзыреттілігі. Мемлекеттік қызметшілерді бақылау. Мемлекеттік қызметшілерді оқытуды, қайта өңдеуді ұйымдастыру.

Мемлекеттік қызметшілердің құқықтық жағдайы. Мемлекеттік қызметшілер лауазымдарының сыныптамасы

Мемлекеттік қызметшілердің саяси және әкімшілік лауазымдары. Мемлекеттік қызметшілер лауазымдарының санаттары. Мемлекеттік қызметшілердің санаттарына қойылатын талаптар.

Мемлекеттік қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері

Мемлекеттік қызметшілердің міндеттері мен функционалдық міндеттері. Мемлекеттік қызметшілердің біліктілігі мен құзыреті. Мемлекеттік қызметшілерді басқару жүйесі.

Мемлекеттік қызметте болуға байланысты шектеулер

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңның сақталуы. Мемлекеттік қызметшілердің тәртіптік жазалары. Мемлекеттік қызметшілердің материалдық жауапкершілігі.

Мемлекеттік қызметке түсу. Мемлекеттік әкімшілік қызметке кіру құқығы

Мемлекеттік әкімшілік қызметшілерді конкурстан тыс іріктеу. Мемлекеттік саяси қызметшілерді таңдауды ұйымдастыру және өткізу.

Мемлекеттік қызметке кіру кезінде қойылатын талаптар

Мемлекеттік қызметке кәсіби даярлық деңгейі. Мемлекеттік қызметке кіру кезіндегі негізгі құжаттар. Мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға қойылатын біліктілік талаптары.

Мемлекеттік әкімшілік қызметке орналасуға арналған конкурс

Мемлекеттік лауазымға орналасуға конкурс өткізу шарттары мен тәртібі.

Орталық мемлекеттік органдарда конкурс өткізу. Конкурстық комиссияның шешімі.

Мемлекеттік қызмет өткеру және қызметтік мансап. Мемлекеттік әкімшілік лауазымға түсу кезіндегі сынақ

Мемлекеттік қызметшілерді сынау кезеңі. Мемлекеттік қызметшілерді сынау нәтижелері.

Мемлекеттік әкімшілік қызметшілерді аттестаттау

Мемлекеттік қызметшілерді аттестаттау кезеңі. Мемлекеттік қызметшілерді аттестаттаудан өткізу. Аттестаттау нәтижелері.

Мемлекеттік қызметке кіру кезіндегі кадр резерві

Лауазымдарға орналасу үшін кадр резерві. Кадр резервін қалыптастыру. Кадр резервін қалыптастыру және онымен жұмысты ұйымдастыру тәртібі.

Мемлекеттік қызметшілердің қызметі мен еңбекақысын ұйымдастыру.

Мемлекеттік қызметшілердің еңбек ақысын төлеу

Мемлекеттік қызметшілерге еңбекақы төлеу жүйесі. Мемлекеттік қызметшілердің жалақысы және басқа да төлемдері. Мемлекеттік қызметшілердің демалысы.

Мемлекеттік қызметшілерді әлеуметтік қорғау шаралары

Мемлекеттік қызметшілерді көтермелеу. Мемлекеттік қызметшілерді тұрғын үймен қамтамасыз ету. Мемлекеттік қызметшілерді зейнетақымен және әлеуметтік қамсыздандыру.

Мемлекеттік қызметті тоқтату. Мемлекеттік саяси қызметшілердің отставкаға кетуі және жұмыстан босатылуы

Міндеттерді орындауды тоқтату. Отставкаға кету туралы шешім.

Мемлекеттік қызметті тоқтату негіздері

Мемлекеттік қызметшінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауы. Аттестаттаудың теріс нәтижелері. Зейнеткерлік жасқа жету.

**«Мемлекеттік қызметті ұйымдастыру негіздері»
пәнінен емтихан сұрақтары**

1. Мемлекеттік қызметтің принциптері. Мемлекеттік қызметтің негізгі принциптерінің тізбесі.
2. Мемлекеттік қызметшілердің кәсібилігі мен құзыреттілігі. .
3. Мемлекеттік қызметтің мәні мен мақсаттары. Мемлекеттік қызметтің негізгі міндеттері мен функциялары.
4. Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органның функциялары.
5. Мемлекеттік қызметтің мәні мен мақсаттары. Мемлекеттік қызметтің негізгі міндеттері мен функциялары.
6. Мемлекеттік қызмет істері бойынша қолданыстағы заңнамалық актілер
7. Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті органның функциялары.
8. Мемлекеттік қызметтің тиімділігін арттыру бойынша әзірленген бағдарламалар
9. Мемлекеттік қызмет персоналының жағдайына мониторинг жүргізу. Кадр қызметінің құзыреттілігі.
10. Мемлекеттік қызметшілерді бақылау.
11. Мемлекеттік қызметшілерді оқытуды, қайта өңдеуді ұйымдастыру.

12. Мемлекеттік қызметшілердің саяси және әкімшілік лауазымдары.
13. Мемлекеттік қызметшілер лауазымдарының санаттары. Мемлекеттік қызметшілердің санаттарына қойылатын талаптар.
14. Мемлекеттік қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері
15. Мемлекеттік қызметшілердің міндеттері мен функционалдық міндеттері.
16. Мемлекеттік қызметшілердің біліктілігі мен құзыреті.
17. Мемлекеттік қызметшілерді басқару жүйесі.
18. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтау. Мемлекеттік қызметшілердің тәртіптік жазалары. Мемлекеттік қызметшілердің жауапкершілігі.
19. Мемлекеттік әкімшілік қызметшілерді конкурстан тыс іріктеу.
20. Мемлекеттік саяси қызметшілерді сайлауды ұйымдастыру және өткізу
21. Мемлекеттік қызметке қабылдауға қойылатын талаптар
22. Мемлекеттік қызметке кәсіби дайындық деңгейі.
23. Мемлекеттік қызметке қабылдаудың негізгі құжаттары.
24. Мемлекеттік әкімшілік лауазымдарға қойылатын біліктілік талаптары.
25. Мемлекеттік лауазымға орналасуға конкурс өткізудің шарттары мен тәртібі.
26. Орталық мемлекеттік органдарда конкурс өткізу
27. Мемлекеттік лауазымға орналасуға конкурс өткізудің шарттары мен тәртібі.
28. Мемлекеттік қызметшілер үшін сынақ мерзімі. Мемлекеттік қызметшілерді тестілеу нәтижесі.
29. Мемлекеттік қызметшілерді аттестаттаудан өткізу мерзімі. Мемлекеттік қызметшілерді аттестаттаудан өткізу. Сертификаттау нәтижелері.
30. Лауазымдар бойынша кадр резерві. Кадрлық резервті қалыптастыру.
31. Кадрлық резервті қалыптастыру және онымен жұмысты ұйымдастыру тәртібі.
32. Мемлекеттік қызметшілерге еңбекақы төлеу жүйесі. Мемлекеттік қызметшілердің еңбекақысы және басқа төлемдері.
33. Мемлекеттік қызметшілерді көтермелеу. Мемлекеттік қызметшілерді зейнетақымен және әлеуметтік қамсыздандыру.
34. Міндеттерді орындауды тоқтату. Отставканы қабылдау туралы шешім.
35. Мемлекеттік қызметшінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауы.
36. Мемлекеттік әкімшілік қызметшілерді аттестаттау
37. Мемлекеттік қызметшілерді аттестаттау кезеңі.
38. Мемлекеттік қызметшілерді аттестаттаудан өткізу.
39. Аттестаттау нәтижелері.
40. Мемлекеттік қызметшілерді әлеуметтік қорғау шаралары
41. Мемлекеттік қызметшілерді көтермелеу.
42. Мемлекеттік қызметшілерді тұрғын үймен қамтамасыз ету.
43. Мемлекеттік қызметшілерді зейнетақымен және әлеуметтік қамсыздандыру.
44. Мемлекеттік қызметті тоқтату.
45. Мемлекеттік саяси қызметшілердің отставкаға кетуі және жұмыстан босатылуы
46. Міндеттерді орындауды тоқтату. Отставкаға кету туралы шешім.
47. Мемлекеттік қызметті тоқтату негіздері
48. Мемлекеттік қызметшінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауы.
49. Аттестаттаудың теріс нәтижелері.
50. Зейнеткерлік жасқа жету.

Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Боршевский, Г.А. Мемлекеттік қызмет: университеттерге арналған оқулық және практикум / Г.А.Боршевский. - 3-ші басылым, Аян. және қосымша – Мәскеу: «Юрайт»

баспасы, 2023. – 480 б. - (Жоғарғы білім). - ISBN 978-5-534-12208-4. — Мәтін: электронды // Ұрайт білім беру платформасы [веб-сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/512418>

2. Мемлекеттік қызмет: университеттерге арналған оқулық және практикум / Е.В. Охоцкий [және т.б.]; Е.В.Охотскийдің жалпы редакциясымен. - 2-бас., қайта қаралған. және қосымша – Мәскеу: «Юрайт» баспасы, 2023. – 340 б. - (Жоғарғы білім). - ISBN 978-5-534-09911-9. — Мәтін: электронды // Ұрайт білім беру платформасы [веб-сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/512064>

3. Мемлекеттік қызмет: шетелдік тәжірибе және Қазақстан: ғылыми еңбектер жинағы / Ред. Ш.А.Есімова, Л.М.Иватова. – Астана, 2018. – 180 б.

Қосымша әдебиеттер:

1. Құрманов Н.А. Мемлекеттік басқарудың теориясы мен тәжірибесі: Оқу құралы. – Алматы, 2016. – 297 б.

2. Дүйсенов Е.Е. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына түсініктеме (тармақ бойынша). - ЛЕМ баспасы, 2017. - 360 б.

3. «Мемлекеттік қызмет персоналын басқару ұлттық орталығы» АҚ ресми интернет-ресурсы <http://hrm-gov.kz/>

4. Зуденкова С.А. Мемлекеттік органның кадр саясаты: қалыптастыру тәсілдері. Университет хабаршысы. 2018;(9):17-21. <https://doi.org/10.26425/1816-4277-2018-9-17-21>.

Нормативтік-құқықтық база:

1. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 тамыздағы Конституциясы (2021 жылғы 2 ақпандағы өзгерістер мен толықтырулармен)

2. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 416-V Заңы (01.07.2021 ж. өзгертулер мен толықтырулармен)

3. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V Қазақстан Республикасының Заңы (29.12.2021 ж. өзгерістер мен толықтырулармен)

«МЕМЛЕКЕТ ЖӘНЕ БИЗНЕС» пәннің қысқаша сипаттамасы

Курсты шетелде оқытудың бағдарламалық-әдістемелік аспектісі.

Курстың американдық, голландиялық, итальяндық және канадалық бағдарламаларының ерекшеліктері. Курсты оқытудың шетелдік тәжірибесі. Курстың ғылыми-әдістемелік негіздері және оның экономикалық ғылымдар мен Арнайы пәндер жүйесіндегі орны. Нидерланды мен Италия курсының оқыту бағдарламаларын талдау. АҚШ пен Канадада курсты оқыту тәжірибесі. Экономикалық пәндер құрылымындағы курстың әдіснамалық аспектілері.

Мемлекет және аралас экономиканың қалыптасуы.

Әлеуметтік-экономикалық жүйелердің модельдері. Мемлекеттің экономикадағы рөлі туралы идеялардың эволюциясы. Аралас экономиканы дамытуға мемлекеттің араласуының қажеттілігі мен шектері. Экономикалық жүйелердің түрлері. Мемлекеттің әлеуметтік және экономикалық қатынастардағы рөлі. Мемлекеттің қызметі, экономикалық және өндірістік қатынастар. Аралас экономиканы дамытуға мемлекеттің араласуы.

Экономиканы мемлекеттік басқару жүйесі және бюрократия.

Экономиканы мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық негіздері. Экономиканы мемлекеттік басқарудың рөлі. Бюрократияның мәні мен элементтері. Бюрократияның жағымды және жағымсыз жақтары. Әкімшілік жалдау. Әкімшілік аннуитеттің мәні. Өтпелі экономикадағы мемлекет функцияларын өзгерту. Лоббистік қызмет. Мемлекеттің Өтпелі және дағдарыстан кейінгі экономикадағы функциялары.

Мемлекет нарықтық қатынастарды ынталандыру субъектісі ретінде

Саяси императивтер және мемлекеттің нарықтық экономикадағы рөлі. Нарықтық қатынастар жүйесіндегі мемлекет. Кәсіпкерлікті, бизнесті және нарықтық қатынастарды дамытудың құқықтық базасын құру жөніндегі мемлекеттің заң шығару қызметі. Нарық жағдайында кәсіпкерлік қызмет пен бизнестің құқықтық базасын ұйымдастыру. Кәсіпкерлікті, шағын және орта бизнесті дамытуды ынталандырудағы мемлекеттің рөлінің артуы. Мемлекеттің дамуы және әлеуметтік таңдау теориясы. Шағын және орта бизнесті дамытуды қамтамасыз ету жөніндегі орталық және жергілікті басқару органдары

Кәсіпкерлікті дамытудың экономикалық негіздері және оның түрлері

Меншік формалары және олардың әртүрлі елдердегі арақатынасы мәселесі. Әр түрлі елдерде меншік нысандарын дамыту. Нарықтық экономикадағы меншік нысандарын дамытудың шарттары, рөлі және орындылығы. Меншікті мемлекет меншігіне алу және экономиканы орталықтандырылған басқару. Мемлекеттік кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық негіздері және оның нарықтық экономикадағы рөлі. Кәсіпкерлік пен бизнесті дамытудың негізі ретінде мемлекеттік және жеке меншік нысандары. Жеке меншік жеке кәсіпкерлік пен бизнесті дамытудың негізі ретінде. Жекешелендіру процесі және меншік қатынастарын жетілдіру. Шаруашылық объектілерін жекешелендіру нысандары мен тәжірибесі.

Шетелдік инвестицияларды тартудағы мемлекеттің рөлі және кәсіпкерлікті дамыту

Инвестициялық қызмет және кәсіпкерлік белсенділік. Экономиканың жеке секторы және инвестициялар тарту. Шағын және орта бизнесті дамытуды мемлекеттік қолдау жөніндегі шаралар жүйесі. Қазақстанда шағын және орта бизнесті дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламалар. Қазақстандағы кәсіпкерлік қызметті дамыту нәтижелері. ҚР-да бизнесті ынталандырудағы инвестициялық қызметтің рөлі.

«Үкімет-Бизнес» қатынастарын реттеу және оның әртүрлі елдердегі тәжірибесі

Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастарды анықтаудағы тарихи және теориялық-аналитикалық тәсілдер. Қазақстандағы жекешелендіру кезеңдері. Экономиканың жеке секторын дамытудағы Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастардың рөлі. Мемлекеттік органдардың ҚР-дағы жекешелендіруге әсері: мәселелері мен болашағы. Экономиканың жеке секторын дамытудағы Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастардың рөлі. "Үкімет-бизнес" қатынастарын жақсарту ісіндегі әкімшілік институттардың функционалдық міндеттері мен жауапкершілігі. Шет елдерде Жеке кәсіпкерлікті дамытуға мемлекеттік органдардың әсер ету перспективалары. "Электрондық үкіметті" ұйымдастыру жүйесі. Үкіметтің Қазақстандағы жеке сектор мен бизнесті дамытуға арналған қызметі.

Алдыңғы қатарлы шет елдердегі Үкімет пен бизнес арасындағы қарым-қатынас тәжірибесін талдау

Шет елдердегі Үкімет пен бизнес арасындағы қарым-қатынас тәжірибесі. Қазақстандағы бизнеске қатысты үкіметтік саясатты жетілдіру. Шетелдегі шағын және орта кәсіпорындарға қатысты үкіметтік саясатты қалыптастыру. Шет елдердегі шағын және орта бизнес кәсіпорындарының шаруашылық қызметі және тиімділігі. Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастардың этикалық аспектісі. Іскерлік этиканың тұжырымдамалық негіздері.

Мемлекеттің экономикалық өсу проблемаларын шешудегі және азаматтық қоғамның қалыптасуындағы рөлі

Экономикалық өсудің негізгі сипаттамалары: мәні, мақсаттары, түрлері. Тұрақты даму Тұжырымдамасы. ҚР экономикасының өсу мәселелері.

Азаматтық қоғам институттарын мемлекеттік басқару процесіне тарту

Азаматтық қоғам ұғымы. Азаматтық қоғам тұжырымдамалары. Мемлекеттік басқару жүйесін қалыптастырудағы үкіметтік емес ұйымдардың рөлі. Азаматтық қоғам және Мемлекеттік басқарудың тиімділігі. ҚР-дағы Саяси партиялар мен Қоғамдық қозғалыстар. Қазіргі азаматтық қоғамды зерттеуге институционалдық көзқарастың ерекшеліктері. ҚР-да саяси партияларды ұйымдастыру.

Экономиканың түрлі секторларындағы бизнесті дамыту шарттары

Экономика салаларында шағын және орта бизнесті дамыту үшін мемлекеттің жағдай жасауы. Өндірістік және инфрақұрылымдық салаларда шағын және орта бизнесті дамыту. Шағын және орта бизнес, оның ҚР үкіметімен қарым-қатынасының сипаты мен практикасы. Мемлекеттің бақылау функциясын жүзеге асыру және оның тиімділігі. Кәсіпкерлер мен бизнес субъектілерінің мемлекеттік емес ұйымдары.

Әлеуметтік саладағы бизнесті дамытудың ерекшеліктері мен мемлекеттік қолдауы

Бизнес және әлеуметтік саланы дамыту. Бизнес қызметі және халықтың өмір сүру деңгейі. Бизнесті дамыту және халықтың әл-ауқаты.

Мемлекет пен бизнес арасындағы қатынастардың құқықтық аспектісі

Кәсіпкерлікті, шағын және орта бизнесті дамытудың әкімшілік-ұйымдастырушылық негіздерін реттейтін ҚР заңдары. Шет елдерде кәсіпкерлік пен бизнесті дамытудың әкімшілік аспектілері. Шаруашылық және еңбек құқығының негізгі ережелері. Меншік құқығын пайдалану тәжірибесі мен мәселелері. Қазақстандағы шаруашылық құқықтың негізгі ережелері. ҚР-да еңбек құқығын пайдалану ерекшеліктері. Кәсіпкерлердің практикалық қызметі және халықаралық құқық.

Қазақстанның әлемдік экономикаға интеграциясы

Сыртқы экономикалық қызмет саласындағы әлемдік экономиканы дамыту тәжірибесі. Мемлекеттің сауда саясаты: мақсаты, міндеттері, мәні. Қазақстандағы тауарлар мен қызметтердің экспорты мен импортының жай-күйі. Әлемдік экономикадағы шағын кәсіпорындарды қолдаудың мемлекеттік бағдарламалары. ҚР сыртқы саудасы: мәселелері мен болашағы. ҚР жаһандану және экономикалық даму мәселелері. Қазақстанның сыртқы саудасын дамыту перспективалары.

Ұлттық экономиканы мемлекеттік реттеу және әлемдік экономикамен өзара іс-қимыл жасау

Сыртқы экономикалық қызметті мемлекеттік реттеу. Мемлекеттің протекционистік саясаты және бизнес. Қазақстанның сыртқы экономикалық қызметінің мемлекеттік Стратегиясы. Қазақстанның шет елдермен өзара тиімді ынтымақтастығын қамтамасыз ету. Әлемдік нарықта қазақстандық өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігін қолдау.

«Мемлекет және бизнес» пәні бойынша емтихан сұрақтары

1. Әлеуметтік-экономикалық жүйенің негізгі қасиеттері
2. Экономикалық жүйелердің түрлері
3. Курстың американдық, голландиялық, итальяндық және канадалық бағдарламаларының ерекшеліктері.
4. Әлеуметтік-экономикалық жүйелердің модельдері.
5. Экономикадағы мемлекет туралы идеялардың эволюциясы.
6. Мемлекеттің әлеуметтік және экономикалық қатынастардағы рөлі.
7. Мемлекеттің қызметі, экономикалық және өндірістік қатынастар.
8. Аралас экономиканы дамытуға мемлекеттің араласуының қажеттілігі мен шектері.
9. Экономиканы мемлекеттік басқарудың ұйымдастырушылық негіздері.
10. Бюрократияның мәні мен элементтері.
11. Өтпелі экономикадағы мемлекет функцияларын өзгерту.
12. Экономиканы мемлекеттік басқарудың рөлі.
13. Бюрократияның жағымды және жағымсыз жақтары.
14. Әкімшілік аннуитеттің мәні.
15. Лоббистік қызмет.
16. Мемлекеттің Өтпелі және дағдарыстан кейінгі экономикадағы функциялары
17. Саяси императивтер және мемлекеттің нарықтық экономикадағы рөлі.
18. Кәсіпкерлікті, бизнесті және нарықтық қатынастарды дамытудың құқықтық базасын құру жөніндегі мемлекеттің заң шығару қызметі.
19. Кәсіпкерлікті, шағын және орта бизнесті дамытуды ынталандырудағы мемлекеттің рөлінің артуы.
20. Мемлекеттің дамуы және әлеуметтік таңдау теориясы.
21. Шағын және орта бизнесті дамытуды қамтамасыз ету жөніндегі орталық және жергілікті басқару органдары.
22. Меншік формалары және олардың әртүрлі елдердегі арақатынасы мәселесі.

23. Нарықтық экономикадағы меншік нысандарын дамытудың шарттары, рөлі және орындылығы.
24. Мемлекеттік кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық негіздері және оның нарықтық экономикадағы рөлі.
25. Жеке меншік жеке кәсіпкерлік пен бизнесті дамытудың негізі ретінде.
26. Жекешелендіру процесі және меншік қатынастарын жетілдіру.
27. Инвестициялық қызмет және кәсіпкерлік белсенділік.
28. Шағын және орта бизнесті дамытуды мемлекеттік қолдау жөніндегі шаралар жүйесі.
29. Қазақстандағы кәсіпкерлік қызметті дамыту нәтижелері.
30. Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастарды анықтаудағы тарихи және теориялық-аналитикалық тәсілдер.
31. Экономиканың жеке секторын дамытудағы Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастардың рөлі.
32. "Үкімет-бизнес" қатынастарын жақсарту ісіндегі әкімшілік институттардың функционалдық міндеттері мен жауапкершілігі.
33. "Электрондық үкіметті" ұйымдастыру жүйесі
34. Шет елдердегі Үкімет пен бизнес арасындағы қарым-қатынас тәжірибесі.
35. Шетелдегі шағын және орта кәсіпорындарға қатысты үкіметтік саясатты қалыптастыру.
36. Үкімет пен бизнес арасындағы қатынастардың этикалық аспектісі.
37. Шет елдердегі шағын және орта бизнес кәсіпорындарының шаруашылық қызметі және тиімділігі.
38. Іскерлік этиканың тұжырымдамалық негіздері.
39. Азаматтық қоғам ұғымы.
40. Мемлекеттік басқару жүйесін қалыптастырудағы үкіметтік емес ұйымдардың рөлі.
41. Азаматтық қоғам тұжырымдамалары.
42. Азаматтық қоғам және Мемлекеттік басқарудың тиімділігі.
43. Демократия және басқару тиімділігі.
44. Қазіргі азаматтық қоғамды зерттеуге институционалдық көзқарастың ерекшеліктері.
45. ҚР-дағы Саяси партиялар мен Қоғамдық қозғалыстар.
46. Экономика салаларында шағын және орта бизнесті дамыту үшін мемлекеттің жағдай жасауы.
47. Мемлекеттің бақылау функциясын жүзеге асыру және оның тиімділігі.
48. Кәсіпкерлер мен бизнес субъектілерінің мемлекеттік емес ұйымдары.
49. Бизнес және әлеуметтік саланы дамыту.
50. Бизнес қызметі және халықтың өмір сүру деңгейі.

Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Мамыров Н. К., Саханова А. Н., Ахметова Ш. С., Брузати Л. Мемлекет және бизнес. Алматы, 2019ж.
2. Экономиканы мемлекеттік реттеу және жаңғыртудың әлеуметтік мәселелері (2 кітаптан тұратын жинақ); УРСС-М.; 2018-356с.
3. Бурлаков Л.Н. және басқалар Мемлекеттік және жергілікті басқару. Оқу құралы. – Алматы: TechSmith, 2019.
4. Менеджмент государственного сектора; Книга четвертая - Теория государственного предпринимательства. Алматы, Издательство «Экономика» 2018 .

5. Дағдарысқа қарсы басқару оқу құралы Турекулова Д.М., К.Н. Оразбаева, Ж.Е.Нұрғалиева, А.И. Естурлиева –Нұр-Сұлтан; «Булатов А.Ж.», 2022, 232 б.

Қосымша әдебиеттер:

1.Қазақстандағы еңбек нарығының қазіргі жағдайы. Ред.з. к. Шаукенова.- Астана.: ҚР Президенті жанындағы Қазақстандық стратегиялық зерттеулер институты, 2017-100 Б.

2.Қазақстандағы өмір деңгейі мен сапасы: қазіргі жағдайы және негізгі үрдістері. / Ред. Шаукенова З. К., – Астана: Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Қазақстандық стратегиялық зерттеулер институты, 2018. – 104 б.

3.Шарков Ф. и. әлеуметтік мемлекеттің негіздері: жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған оқулық - 3-ші басылым. - Мәскеу: Дашков және К, 2016. – 303

Нормативтік-құқықтық база:

1.«Қазақстан Республикасының 2030 жылға дейінгі әлеуметтік даму тұжырымдамасын және 2016 жылға дейінгі кезеңге арналған әлеуметтік жаңғырту жоспарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 24 сәуірдегі № 396 қаулысы.

2.Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 13 қарашадағы № 746 қаулысы. Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2022 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы

3.Қазақстан Республикасының жастарын қолдаудың 2022-2025 жылдарға арналған кешенді жоспарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 29 желтоқсандағы № 918 қаулысы.

4.Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы Қазақстан Республикасының Заңы